

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 162

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, JULY 10TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V zadnji številki "Glasila K. S. K. J." čitamo pomemben članek P. Hugo-ta, v katerem članu pravi pisatelj med drugim: "Da angleško govoreča javnost ni skala za seme, iz katerega ima zrasti Baraga, proglašeni svetnik, priča dejstvo, da se je takoj začela zanimati zanj, ko je čula, da je prišel iz njegove daljine domovine na njegov grob škof-romar, mu v Clevelandu odkril spomenik in hitel od naselbine do naselbine svojega naroda, da ga navduši za Baragovo najvišjo počastitev na zemlji.

"Pot v ameriško javnost nam je nadskoč Rožman utrli. Naša naloga je, da jo razširimo in zgledimo. Nekaj smo že zamudili, zelezo ni več žareče kot je bilo. Razbelimo ga zopet, predno se popolnoma ohladi!

"Predvsem je to naloga naših mlajših, tu rojenih. Če smo mi starokrajci navdušeni za Barago, ker je naših dolenjskih brd list, morajo oni biti navdušeni zanj kot Amerikanci... Zato mu moramo z združenimi močmi, vsak v svojem področju, ravnati pot do oltarja.

Naravno, da ga mi starokrajci bolj poznamo kot Amerikanci, zlasti angleško govoreči. Mi nimamo tako bogate galerije velikih mož, kot jo imajo oni. Naš Baraga je pa gotovo eden takih mož, ki dela tudi ameriški galeriji čast. In da pride do te časti je predvsem potrebno delovanje naših mladih Amerikancev.

"Zaprositi bi morali celokupno ameriško hierarhijo, naj se zavzame za oltarsko čast Barage. Tako bi prišla ta zadeva v najboljši tir in bi se potem s pospešeno brzino razvijala. Ako tega ne storimo, bomo težko kdaj gledali Barago na oltarju, pa naj ameriška Slovenija še par stoletij živi, česar pa menda nihče ne upa...

Prijateljski obiski

Včeraj smo bili prijetno presenečeni v našem uradu, ko smo imeli čast pozdraviti gospo Paulu Šubelj, svakinjo našega odličnega slovenskega pevca g. Toneta Šublja, ki je dospela v Cleveland na obisk s prijazno hčerko Polly in sinovoma Henry in Eddie. Gospa Šubelj je prišla v spremstvu gospe Frank Eržen iz Lancaster, Pa. in v spremstvu našega starega znanca g. Tineta Kosmacha (Jackie in salama) iz Girarda. Vse skupaj je pripeljal naš neumorni delavec na narodnem polju Mr. John Dolčič iz Girarda. Ko smo se dobro pomnili in so si cenjeni gostje ogledali tiskarske prostore, je pa Mr. Anton Grdina vso družbo odpeljal v slovensko gostilno "Ljubljana", ki se nahaja na prostori "Velike jezerske razstave. Vsem skupaj lepa hvala za obisk.

Vladna najemnina

Kot znano gradi zvezna vlada v Clevelandu kakih 300 hiš, ki bodo še to jesen gotove. Posamezna stanovanja v teh hišah bodo nosila \$23.00 do \$38.00 mesečne najemnine. Za \$23.00 se bo dobilo štiri sobe, poleg tega je pa tudi uporaba elektrike plačana. Za \$38.00 na mesec se bo dobilo 6 sob zaeno z elektriko. To je nižja najemnina kot so jo dosedaj plačevali. Vsa poslopja bo imela vlada v oskrbi.

Stotine mrtvih in zbolelih radi suše v zapadnih državah

Chicago, 9. julija. Iz severozapadnih držav se poroča, da je dosedaj radi strašne vročine in suše umrlo že 37 oseb, dočim jih je stotine postalo nezvestnih in se nahajajo nevarno bolni na domovih ali v bolnišnicah.

Iz zapadne Kanade, kjer so tudi silovito trpeli radi suše, se poroča, da je včeraj tam začel padati dež in pihati hladne sapa. Vendar eksperti dvomijo, da bi to deževje kaj pomagalo, ker je prišlo prepozno.

Cene žitu, zlasti pšenici in koruzi naraščajo, ker se bojijo pomanjkanja žita in koruze. Cena pšenici ni bila niti v vojnem času tako visoka kot je danes.

Iz Washingtona se poroča, da vremenski urad nima kaj upanja, da bi vročina v severozapadnih državah kaj ponehala tekom prihodnjih dveh dni. Značaja pri spreminjanju v nedeljo ali v ponedeljek.

Dosedaj ima vlada registriranih 207,000 farmerskih družin, ki so prizadete radi suše ali pečenih viharjev. Vlada je pripravljena vsem pomagati. Ljudje blagurajo predsednika Roosevelta, ki jim je takoj prišel na pomoč.

Sramežljivi župan

Naš župan gospod Harold Burton je bil te dni na razstavi in si je med drugimi zanimivostmi ogledal tudi "Francoski kazino." Na pročelju kazine so slike ali kipi deklet, seveda takih, kot je bila Eva v paradizu. Gospod župan Burton je pogledal enkrat, potem pa obrnil hrbet zapeljivkam. Poklical je ravnotežja razstave in mu povedal, da bi zam nekaj prispeval, če bi se dale kupiti kako blago, da bi se vsaj nekaj nagote pri francoskih puncah zakrilo. Mi damo gospodu županu prijazen nasvet naj pride te dni k Jožetu Štampfelu na 6108 St. Clair Ave., ki ima baš razprodajo na vsem letenskem blagu. Dobil bo za 30 procentov cenejša na tej razprodaji in Mr. Štampfel ima dovolj blaga, da zakrije in pokrije in obleče vsa francoska dekleta na Veliki jezerski razstavi.

Rockefeller povabljen

Družba starih pionirjev v Clevelandu je povabila na Veliko jezersko razstavo John D. Rockefellerja, ki je bil te dni 97 let star. Rockefeller je član omenjene družbe v Clevelandu. Kot znano je Rockefeller bil svoječasno navaden grocerijski pomočnik v Clevelandu in je v državi Ohio odkril olje, ki mu je prineslo stotine milijonov.

Ure groceristov

Mesto Toledo, Ohio, je pred kratkim naredilo postavbo, ki je določala, kolikor ur smejo biti odprte grocerije na dan. Trgovci so se pritožili in najvišja sodnija države Ohio je včeraj zavrgla postavbo, češ, da je neustavna. Grocerije bi imele biti glasom omenjene postavbe odprte samo od 7. zjutraj do 6. zvečer.

Petorke in brat

Mrs. Oliva Dionne, slavna mati znanih kanadskih petork, je včeraj zopet dobila obisk štokljke, ki ji je prinesla močnega fantička, ki je tretji fant v družini in enajsti otrok. Mati je stara 29 let.

Nemčija, Poljska, Avstrija grozijo razkosati sovjetsko Rusijo

Dunaj, 9. julija. Časopisje je prineslo na dan načrt, glasom katerega nameravajo štiri evropske države iztrgati Rusijo provinco Ukrajino, ki šteje 24,000,000 prebivalcev. To bi bil začetek splošnega raztelesenja sovjetske Rusije.

Na čelu tej zaroti je pred vsem Nemčija. In Nemčijo v teh načrtih baje podpirajo Jugoslavija, Avstrija, Ogrska. Stvar je prišla na dan, ko je ruski časopis "Carjev žurnal," ki izhaja v Belgradu, te dni prišel na dan poziv na vse ruske imigrante, da se tesno držijo skupaj in čakajo na čas, ko bo sovjetska Rusija uničena.

Obenem se naznanja, da je najbolj vplivni časopis bivših carskih pristašev, ki je bil dosedaj tiskan v Parizu, bil prenešen v Berlin, ker je francoska vlada preveč prijateljska z Rusijo.

Računa se, da bodo ostali uradi ruskih izseljencev v kratkem premešeni v Berlin, odkoder se bo vodila skupna propaganda proti Rusiji. Nacijska vlada v Berlinu je z veseljem pozdravila vse one, ki tvorijo proti-rusko propagando.

Omenjeno poročilo prihaja iz nemških krogov na Dunaju. Skoro neverjetno je, da bi Jugoslavija bila v zaroti proti Rusiji, kajti Slovan ne more nastopiti proti Slovanu, toda eno je jasno, da Jugoslavija gleda zadnje čase bolj prijazno proti Berlinu kot pa proti Parizu.

Lausche na častnem mestu

Odvetniška zbornica v Clevelandu je razposlala svojim članom odvetnikom glasovnice, da se izjavijo, katerega kandidata smatrajo najbolj zmožnim za sodnika Common Pleas sodnije. Devet sodnikov bo treba izvoliti novembra meseca. Na prvem mestu je bil imenovan, oziroma dobi največ glasov George Harris, bivši sodnik, takoj za njim pa, samo s par glasovi razlike je Mr. Frank J. Lausche, naš lastni odlični rojak. 2,800 odvetnikov je glasovalo, ki so dali tako častno priznanje sodniku Lauschetu. Prihodnji teden se vrši enako glasovanje odvetnikov, ki prebivajo v Cuyahoga county in pričakuje se, da bo sodnik Lausche zopet na častnem mestu tudi pri teh odvetnikih.

Listnica uredništva

Naročnik. Vi ste stavo zgubili. Kitajci in Japonci in sploh osebe žoltga plemena ne morejo postati državljani Zedinjenih držav pod nobenim pogojem. Toda Kitajci in Japonci, ako so rojeni v Ameriki, so ameriški državljani in imajo vse one pravice, kot pripadajo tu rojenim državljanom. Pozdravi!

Delniška seja

Družba Slovenski Narodni Dom v Maple Heights, Ohio, bo imela posebno delniško sejo dne 12. julija, ob 3. uri popoldne na 15221 Broadway, Ave., Maple Heights, torej v poslopju, katero se misli kupiti. Vsi delničarji morajo biti navzoči.—Tajnik.

Meighan umrl

V Great Neck, L. I., je preminul 57 let stari bivši filmski igralec Thomas Meighan, ki je bil ideal filmov in ameriške javnosti.

Odšli so v večnost

Včeraj je umrla Mrs. Frances Znidaršič, rojena Bavec, stanujoča na 1188 Norwood Rd. Za njo žaluje soprog, šest sinov, Frank, Joseph, Victor, Louis, John in Anthony, in dve hčeri: Frances, poročena Jasko in Jennie. Pokojna ima v Ameriki tudi enega brata in dve sestre, v starem kraju pa mater, brata, sestro in več drugih sorodnikov. Ranjka je bila doma iz Nadleske. V Ameriki se je nahajala 31 let. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J. in društva Sreča Marije staro. Pogreb pokojne se vrši v ponedeljek 13. julija ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Vida pod vodstvom Frank Zakrajšek. Družini in sorodnikom ranjke izrekamo globoko sožalje! Naj bo ranjki materi mirna ameriška zemlja!

Po dolgi bolezni je poklical k sebi Bog Mrs. Mary Kučar, rojeno Ocvirek, ki je stanovala na 1017 E. 63rd St. Ranjka zapušča tu žalujočega soprog, sina Andreja in hčer Josephine. Pokojna je bila doma iz vasi Klokočevac pri Samoboru. V starem kraju ima še mater, dva brata in sestro. Stara je bila še 33 let, in v Ameriki se je nahajala 16 let. Bila je članica društva Vodnikov Venec št. 147 SNPJ in podružnice št. 25 S. Z. K. večnemu počitku bo položena v ponedeljek 13. julija ob 9. uri zjutraj. Sprevod se vrši v hrvatsko cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek.

Preminul je Mr. Joseph Schindler, star 46 let, stanujoč na 888 E. 222nd St. Za njim žaluje soproga Elizabeth in pet sinov: John, Edward, Albert, William in Elmer ter sestra Mrs. Josephine Slogar. Pokojni je bil doma iz vasi Karije pri Kranju. V Ameriki je bival 31 let. Bil je član društva Novi Dom št. 7 S. D. Z. Pogreb se bo vršil v ponedeljek 13. julija ob 9. uri zjutraj iz cerkve sv. Kristine in na Calvary pokopališče pod vodstvom Frank Zakrajška. Bodi ranjkiemu mirna ameriška zemlja. Preostali družini in sorodnikom naše globoko sožalje!

V Mt. Sinai bolnici je včeraj popoldne preminula Mrs. Mary Jelenič, po domače znana Furlanova. Bila je vdova. Njen soprog Anton je preminul pred 7. leti. Pokojna zapušča 5 otrok, Joseph, Mrs. Mary Petshe, Valeria, Anthony in Josephine. V Tacoma, Washington, zapušča brata Štefana in sestro Antonijo v stari domovini. Bila je 50 let stara. Pokojnica je bila članica društva sv. Ane št. 4 S. D. Z. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj iz hiše žalosti na 1364 E. 65th St. pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Mrs. Mary Bradač, tajnica društva sv. Ane št. 4 S. D. Z. prosi vse članice, da se zberejo k molitvi za pokojno sestro v nedeljo večer ob 8. uri. Prosi tudi članice, da se v velikem številu udeležijo pogreba. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Zadušnica

Za pokojno Frančiško Zupan se bo brala sv. maša v soboto ob 7. uri zjutraj v sv. Lovrenca cerkvi ob priliki tretje obletnice smrti. Prijatelji in sorodniki so prijazno vabljeni.

Zahteve Italijanov pri Ligi narodov so visoko prefrirane

Rim, 9. julija. Italija je potom svojih diplomatov predložila Ligi narodov svoje načrte, zahteve in nekako opravičbo za svoj nastop napram Abesiniji, kakor tudi svoje mnenje glede perečih evropskih problemov.

Italija skuša ponovno dokazati, da abesinska vojna ni imela nobenega mednarodnega pomena, in da se abesinska afera sploh ne tiče Lige narodov, kajti Abesinija ni izpolnjevala svojih obveznosti po določbah Lige narodov, torej ne more biti enakovredna članica Lige narodov.

Italija smatra abesinsko vprašanje za izrazito kolonialno, torej ljudi potrebno ni, pravijo laški državniki, da bi Liga narodov priznala zasedbo Abesinije po italijanski armadi.

Posebno važnost pa polaga laška spomenica Ligi narodov na razčiščenje položaja na Sredozemskem morju. Laška vlada naglašja, da skušajo razne države po ukinitvi sankcij povzročiti Italijanom težkoče na Sredozemskem morju.

Pri tem misli Italija seveda v prvi vrsti na Anglijo, kateri očita, da na umeten način vzdržuje alarmno stanje na Sredozemskem morju. Anglija se oborožuje in Italija trdi, da velja vse to oboroževanje Anglije sami Italiji.

V očigled vsega tega je bila Italija prisiljena, da reagira na to z vojaškimi pripravami na morju, na suhem in v zraku. Le laški obzirnosti se je zahvaliti, pravi laška spomenica, da radi abesinske vojne ni prišlo do splošnega spopada v Evropi.

Konvencija J. S. K. J.

Kot znano se bo letos vršila v Clevelandu 15. konvencija odlične slovenske bratske organizacije — Jugoslovanske Katoliške Jednote. Pripravljalni odbor je sklenil izdati ob tej priliki lično programno knjižico, in so trgovci in društva prijazno prošeni, da pomagajo in prispevajo z oglasi.

Farmarji v Madisonu

Naši slovenski farmarji v Madisonu in Geneva, Ohio, so ponovno prijazno vabljeni, da pridejo k filmski predstavi v soboto večer 11. julija na Bereticevo farmo na Dock Road. Predstava je namenjena v korist cerkve, h kateri spadajo naši rojaki v ondnotni okolici. Imeli boste lepo zabavo in vso dobro postrežbo. Slike bodo izvrstne od najnovejših dogodkov med našimi ljudmi!

1,500 ton sladoleda

Včeraj je obiskalo Veliko jezersko razstavo nič manj kot 39,760 ljudi. Ti in uslužbenci igranci na razstavi so povzili 1,500 ton sladoleda, kot zatrjuje verodostojne priče. In poleg tega je bilo na razstavo pripeljanih polnih 719 sodov pive, in proti večeru je bilo vse prazno!

Koncert Mr. Šublja

V soboto 19. septembra, bo imel odlični g. Anton Šubelj koncert in razstavo v Ukrajinski dvorani v Youngstownu, Ohio. Obenem bo pel tudi tenorist Guardia iz New Yorka. Istočasno se bo tam priredila tudi razstava Peruškovih slik. Podrobnosti o tem bomo seveda ob pravem času poročali.

Trgovski in industrijski položaj je na višku v deželi

Washington, 9. julija. Trgovinski tajnik vlade Roper je izjavil, da prevladuje danes najbolj ugoden trgovski in industrijski položaj v deželi, odkar je predsednik Roosevelt prevzel administracijo dežele.

Trgovinski tajnik Roper, kateremu je položaj dobro-poznan, nadalje zatrjuje, da se bo trgovina in industrija še izboljšala tekom preostalih šestih mesecev. Nikjer drugje na svetu ni kriza v primeroma tako kratkem času ponehala, kot v Zedinjenih državah, odkar je Roosevelt postal predsednik.

Ta izjava trgovinskega tajnika bo imela važne politične posledice. Nasprotniki Roosevelta ne bodo mogli doprinesiti napram ponovni izvolitvi predsednika nobenih dokazov ali zatrjevanj, da Roosevelt ni skrbel za deželo. Kljub nekaterim štrajkom, je delavski položaj danes v deželi boljši kot je bil kdaj prej tekom zadnjih šestih let. Vse delavstvo je navdušeno za Roosevelta.

Poleg tega pridejo obrtniki in mali trgovci, katerim je Roosevelt pomagal na noge. Vse uniško delavstvo, pa tudi neorganizirani delavci, poleg obrtnikov in trgovcev je danes na strani Roosevelta, kateremu nasprotujejo le velekapitalisti in nekateri pristaši Father Coughlina. Kot je izjavil trgovinski tajnik Roper se bo opozicija Rev. Coughlina popolnoma razblinila.

Motormani in sprevozniki

Danes bodo glasovali uslužbenci cestne železnice v Clevelandu glede predloga, ki ga je dala družba cestne železnice o starostni pokojnini za svoje ljudi. Ako bo predlog sprejet po uslužbencih, tedaj bo mir med družbo in uslužbenci, ako pa ne bo, tedaj pridejo na vrsto številna druga vprašanja in problemi, ki prevladujejo med kompanijo in med unijo.

Toženi zdravnik

Mary Kovalek iz Clevelanda je v Warenu, Ohio, vložila tožbo proti zdravniku dr. Knoxu, v kateri zahteva \$50,000 odškodnine. Mr. trdi, da ji je dr. Knox odrezal nogo v bolnišnici v Warenu, dasi ni bila amputacija potrebna. In ker ima Mary odrezano nogo se sedaj ne more poročiti. Za to bi rada dobila \$50,000 od zdravnika.

Lep napredek

Poštni dohodki v juniju mesecu v Clevelandu so bili za 23 odstotkov večji kot v juniju mesecu lanskega leta, in višji kot sploh v kateremkoli drugem mesecu letošnjega leta. To ima tudi svoje dobre posledice, kajti poštna uprava je zaposlila 50 nadaljnjih uradnikov.

Pevske vaje Čričkov

Jutri, v soboto, točno ob desetih dopoldne so pevske vaje mladinskega zbora Čričkov. Prosi se starše, da gotovo pošljejo vse otroke k vaji.

Star zobozdravnik

Umrli je dr. W. H. Spaulding, ki je vodil 50 let v Clevelandu zobozdravniški urad.

V bolnici

V Glenville bolnici se nahaja Mr. Frank Novšek, 1879 E. 89th St. Prijatelji ga lahko obiščejo. * Liga narodov namerava prekliti sankcije proti Italiji dne 15. julija.

Brez denarja za brezposelne je država prisiljena nastopiti

Columbus, Ohio, 9. julija. Ker preti akutna kriza glede podpore brezposelnim v državi Ohio, zlasti kar se tiče položaja v Clevelandu, je bil predsednik poslanske zbornice države Ohio, Fred Bittinger, prisiljen sklicati zasedanje poslanske zbornice državne postavodaje. Zbornica se bo šla v ponedeljek zvečer.

Senatna zbornica je že odobrila \$1,500,000 podpore za brezposelne, toda poslanska zbornica državne postavodaje se na to ni dosedaj ozirala, toda po dospelih poročilih iz Clevelanda, ki pravijo, da pride do resne krize, je bil Bittinger prisiljen nastopiti.

Okrajna relifna komisija v Clevelandu ni včeraj izdala nobenih naročil za žive brezposelne, niti ne bo mogla tega storiti danes ali jutri, kajti niti enega centa ni v relifni blagajni. In nihče drugi ne more pomagati kot državna postavodaja.

Včeraj in danes 35,000 družinskih načelnikov ne ve, če bodo jedli ali ne. Na kredit ne dobi niti okrajna komisija za brezposelne ničesar. Radi tega je bil Bittinger prisiljen sklicati izredno zasedanje državne postavodaje, potem ko mu je governor Davey orisal opasnost položaja.

Predsednik poslanske zbornice Bittinger se je izjavil, da vzrok, da ni prej sklical zasedanje zbornice, je bil, ker je dobil sporočilo, da ima Cleveland še precej denarja za podporo brezposelnim. Ko se je pa prepričal, da v resnici ni več denarja, je odredil izredno zasedanje poslanske zbornice. Pričakuje se, da bo denar na razpolago najkasneje do terka prihodnjega tedna.

Makabejski dan

V soboto 11. julija bo Makabejski dan na Veliki jezerski razstavi v Clevelandu. Makabejska organizacija je znana po svojih dovršenih pravilih in sijajnem vodstvu. Mnogo stotin slovenskih žen in mož ter fantov pripada k tej organizaciji v Clevelandu. Celotna organizacija šteje 500,000 članov. Na razstavo v soboto pridejo zastopniki makabejske organizacije iz vseh krajev Zed. držav. Posebno lep nastop bo imel "Red Jacket Team," katerega člani so v večini slovenska dekleta. In nastop teh deklet bo nekaj jako lepega. Ako želite znak za razstavo, ga lahko dobite v Radio-land, vstop pri mestni dvorani-avditoriju, št. 3. Občinstvo je prav prijazno vabljeno.

Društvo Kranj

Na pikniku društva Kranj, ki se je vršil 28. junija, so sledeči dobili lepe nagrade: Mr. Louis Starman, Mr. John Rožanc, Miss Dorothy Wesebaum, Mr. Math Potočnik, Mr. Viktor Drobnič. Društvo Kranj se prav lepo zahvaljuje vsem, ki so se v tako obilnem številu udeležili piknika.

Balincarska seja

Članom Balincarskega kluba na Jutrovem se daje v naznanje, da se vrši važna seja v soboto 11. julija ob 7. uri zvečer v Slov. delavski dvorani. Pridite vsi!

V bolnici

V Emergency bolnici se nahaja Mr. Mike Pižem, 6031 St. Clair Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Sulica se mu je pobesila in v skrbeh je vprašal:

"Ali so Kurdi?"

Končno je vendarle začel tudi sam govoriti. Upal sem, da se bo menda le dalo kaj pametnega zmeniti s tem čudnim samotarjem.

"Niso Kurdi, ne boj se!" sem ga potolažil.

"Kdo pa ste?"

"Trije so Arabci, dva pa sva kristjana."

"Kristjana? Kaj je to?"

"Mož je bil res pristen samotar. Se za kristjane ni vedel."

"To boš že pozneje zvedel," sem mu odgovoril. "Sedaj ni časa za razlaganje. Prenočili bomo namreč pri tebi in mudi se nam. Glej, mračni se že!"

"Prenočili? Gospod, ne stori tega!"

"Zakaj ne?"

"Ni prostora v koči."

"Prenočili bomo na prostem, tule poleg koč."

"Zebbo vas bo—!"

"O, vajeni smo svežega zraka!"

"Zli duhovi strašijo v gorah!"

"To nas veseli. Radi bi videli strahove."

"Pa tudi dežuje včasih tod."

"O, voda ti ne bo prav nič škodovala!" sem se mu smejal.

"In kadar dežuje, tudi grmi!"

"Groma se ne bojimo."

"Pa bliska!"

"Seveda! Grom in blisk spada skupaj!"

V zadrego sem ga nagnal. Pomolcal je, najbrž je premišleval, s čim bi nas postrašil in odvrnil od svoje koč, pa dejal:

"Medvedji se potikajo tod!"

"O, medvedje stegno je prav okusno!"

"Pa roparji pridejo—"

"Tiste bomo pa vse postrelili."

Uvidel je, da mi ne more do živga. In ker pod svojo koci nasto lasuljo ni našel nobenega odgovora več, ki bi me z njim še preplašil, je prišel z resnico na dan in prosil: dejal:

"Gospod, bojim se vas—!"

Pomirljivo sem mu dejal:

"Prav nič se nas ni treba bati! Nismo roparji in ne morilci. Prenočili bomo tukaj poleg tvoje koč, jutri pa jezdiš dalje. Nič hudega ti ne bomo storili. Še plačali ti bomo za prenočišče. Ako dovoliš, da smemo pri tebi prenočiti, dobiš srebrni piaster."

Zavzel se je.

"Srebrni piaster?— Cel piaster?"

"Da. Ali pa tudi dva, če znaš biti prijazen."

"O gospod, zelo prijazen znam biti!"

"Da. Na meji je."

"Kako daleč je do nje?"

"Pol dneva."

"Poznaš Banno?"

"Da. V Banni je moj gospod, ki mu oglej kuham. Dvakrat na leto pridem v Banno."

"Poznaš tudi Amehdabad?"

"Tudi."

"In Bejendere?"

"Tudi poznam."

"Pa kje da leži Bistan, tega pač ne veš?"

"Zelo dobro vem. Bil sem že dvakrat v Bistanu. Moj brat živi tam."

"Ali vsak dan oglej kuhaš?"

"Kadar se mi zljubi," je odgovoril ponosno.

"Torej lahko odideš z doma, kadar hočeš?"

Nezaupno me je pogledal.

"Gospod, ne vem, zakaj tako vprašaš—!"

Možiček je bil zelo previden. In to mi je ugajalo.

"Le nič se ne boj!" sem ga potolažil. "Koj ti bom povedal. Tujci smo, od daleč smo prišli, ne poznamo teh gor in potov čez nje. In naša pot je še dolga. Poštenega človeka potrebujemo, ki nam bo pot kazal. Plačali bi mu dnevno dva piastera."

Črne oči so se mu zableščale, usta so se zarežala v kocinasti bradi in škornji so zacepetali.

"O gospod, ali je res—? Dnevno dva piastera—? Vse leto doblim samo deset piastrov pa moko in sol. Ali vas smem jaz voditi po gorah—?"

"Bomo videli. Ne poznamo te še. Nocoj ostanemo pri tebi. Če bomo zadovoljni s teboj, te najmemo za vodnika in zaslužil boš v nekaj dneh več denarja, nego ga vse leto zaslužiš z oglarjenjem."

Živahno je postopical.

"O, le ostanite pri meni! Zelo boste zadovoljni z menoj! Tudi jesti vam bom dal."

Zagomazelo mi je po želodcu kakor tistikrat, ko mi je dobra Madana ponujala svoj lonec z nedopovedljivo in neopredelljivo vsebino.

"Jesti—?" sem dvomljivo in previdno vprašal. "S čim nam boš pa postregel?"

"Pokličite tiste jezdece!" je dejal veselo. "Daj jim bom moke in soli in lonec, da si večerjo skuhaajo. Tudi divjačine imam, kolikor hočete. In vaši konji dobijo trave, kolikor je hočejo. In tam gori je studenec in postal vam bom, tako mehko postal, da boste spali kakor sultana valide, sultanova mati."

Ves se je spremenil, dobri Allo. In to spremembo je povzročil edino srebrni piaster! Denar vlada svet, vlada v samotnih gorah divjega Kurdistanu prav tako kakor v velikih mestih Frankistana—

Mignil sem tovarišem, ki so že gotovo nestrpnost čakali na konec najinih pogajanj.

Prijezdili so bliže, pa zavzeti obstali, ko so zagledali kocinasto bitje. Tudi za nje je bil sajasti možiček neverjetna prikazen. Posebej se za Angleža. Široka usta so se mu odprla, pa vzelo mu je besedo, v nemem čudenju je gledal utelešeno umazanost. Toda tudi ogled se ni nič manj čudil orjaškemu rdečemu podaljšku na nosu master Lindsaya. Tudi njemu so se usta odprla v nemem čudenju.

Master Lindsay je menda opazil, da se ogled preveč zanima za njegov nos, ujezilo ga je, našel je spet besede.

"Fie—! Vraga—!" je zaropotal. "Kaj je to—? Gorila?"

"Ne, ampak Kurd iz rodu Banna," sem pojasnjeval.

"O joj—! Umij se!" je narhlj siromaka. Ker pa seve Kurdi iz rodu Banna angleški ne znajo, je sajisti ogled zaenkrat ostal sajast, kakor je bil.

(Dolje prihodnjič)

Kako kuje življenje...

Slučaj ali dogovorjen umor?

Slučajno sva bila Stedman in jaz priča drami, ki se je odigrala po treh igralcih: Maryse Maryse, pevka; Raymond žongler; in Laynaud, njiju manager. Prvo dejanje se je odigralo v Parizu, drugo eno leto kasneje v Marseillu.

Ameriških turistov in dolarjev je bilo takrat še vedno dovolj in Laynaud je imel takrat nočni klub v ulici Delambre. Stedman in jaz sva sedla k mizi ravno, ko sta nastopila Maryse in Raymond.

Stedman mi je povedal, da nastopata Maryse in Raymond skupno šele par mesecev. Kombinacija pevke in žonglerja je bila nekaj nenavadnega, pa naj bo v aktih ali osebnostih. Bila sta mlada in zala. Iz njiju nastopa, njiju žareče mladostne sile si lahko uganil, ki nam bo pot kazal. Plačali bi mu dnevno dva piastera.

Črne oči so se mu zableščale, usta so se zarežala v kocinasti bradi in škornji so zacepetali.

"O gospod, ali je res—? Dnevno dva piastera—? Vse leto doblim samo deset piastrov pa moko in sol. Ali vas smem jaz voditi po gorah—?"

Bomo videli. Ne poznamo te še. Nocoj ostanemo pri tebi. Če bomo zadovoljni s teboj, te najmemo za vodnika in zaslužil boš v nekaj dneh več denarja, nego ga vse leto zaslužiš z oglarjenjem."

Živahno je postopical.

"O, le ostanite pri meni! Zelo boste zadovoljni z menoj! Tudi jesti vam bom dal."

Zagomazelo mi je po želodcu kakor tistikrat, ko mi je dobra Madana ponujala svoj lonec z nedopovedljivo in neopredelljivo vsebino.

"Jesti—?" sem dvomljivo in previdno vprašal. "S čim nam boš pa postregel?"

"Pokličite tiste jezdece!" je dejal veselo. "Daj jim bom moke in soli in lonec, da si večerjo skuhaajo. Tudi divjačine imam, kolikor hočete. In vaši konji dobijo trave, kolikor je hočejo. In tam gori je studenec in postal vam bom, tako mehko postal, da boste spali kakor sultana valide, sultanova mati."

Ves se je spremenil, dobri Allo. In to spremembo je povzročil edino srebrni piaster! Denar vlada svet, vlada v samotnih gorah divjega Kurdistanu prav tako kakor v velikih mestih Frankistana—

Mignil sem tovarišem, ki so že gotovo nestrpnost čakali na konec najinih pogajanj.

Prijezdili so bliže, pa zavzeti obstali, ko so zagledali kocinasto bitje. Tudi za nje je bil sajasti možiček neverjetna prikazen. Posebej se za Angleža. Široka usta so se mu odprla, pa vzelo mu je besedo, v nemem čudenju je gledal utelešeno umazanost. Toda tudi ogled se ni nič manj čudil orjaškemu rdečemu podaljšku na nosu master Lindsaya. Tudi njemu so se usta odprla v nemem čudenju.

Master Lindsay je menda opazil, da se ogled preveč zanima za njegov nos, ujezilo ga je, našel je spet besede.

"Fie—! Vraga—!" je zaropotal. "Kaj je to—? Gorila?"

"Ne, ampak Kurd iz rodu Banna," sem pojasnjeval.

"O joj—! Umij se!" je narhlj siromaka. Ker pa seve Kurdi iz rodu Banna angleški ne znajo, je sajisti ogled zaenkrat ostal sajast, kakor je bil.

(Dolje prihodnjič)

lem ravnatelj. Hotel sem, da bi jima bil v stanu pomagati na kak način. Toda, ker ju prav za prav nisem bolje poznal in ker sem imel svoje-ga dela dovolj, mi je šla vsa zadeva skoro iz glave.

Prihodnjega decembra sem dobil počitnice za tri tedne. Stedman je bil na odhodu v neki vili ob Sredozemskem morju. Pisal mi je, naj pridem k njemu. V Marseillu se bova dobila.

Res me je čakal na kolodvoru. Po večerji sva šla v kavarno. Tam mi je Stedman povedal, da sta Maryse in Raymond v Marseillu. In potem mi je povedal vse o njiju. Laynaud je držal besedo. Po tistem večeru nista nikjer mogla dobiti stalne zaposlenosti. Povsod ju je Laynaud odpodil. Najbrž je hotel, da bi strl Maryse, da bi se mu vrgla v naročje. Toda Maryse je ostala zvesta Raymond. Ta je nazadnje čisto oslepel. Maryse je ostala pri njem in ga skušala preživeti s svojim zaslužkom. Potem se je pa Raymond naučil, da je lahko metal nože, četudi je bil slep.

"Danes večer ju boš lahko videl," je rekel Stedman. "Tudi Laynaud je tukaj in bo gotovo navzoč pri predstavi. Pasesel se bo nad njiju žalostno usodo."

Res sva šla zvečer v zabavišče kjer sta nastopala Maryse in Raymond. Pri mizi blizu stene je že sedel debeli Laynaud in se ošabno oziral okrog. Pričakoval je nestrpnost Maryse in Raymonda.

"Kako pa more metati nože tesno ob dekletu, če je slep?" vprašam tovariša.

"Poizvedoval sem o tem. Čudil se boš, ko boš videl njegovo delo. Tako sta se privadila Marysa in Raymond, da on lahko proizvaja svoje žongliranje po posluhu. Marysa poje, ko stoji ob steni in on zna natančno preračunati po njenem glasu, kje stoji in ne izgreši niti za četrt pala."

Natančno ob njenem telesu se zaplečejo noži v desko. In ona je tako sigurna, da niti z očmi ne treni, ko švigajo ostrtri noži mimo njene glave."

Videl sem, kako se je Maryse postavila pred desko, komaj dva čevlja od mize, kjer je sedel njen smrtni sovražnik Laynaud. Potem je začela peti. Raymond se je nagnil nekoliko naprej. Zdelo se je, da napeto prisluškuje njeni melodiji. Potem je vzdignil roko, zamahnil in po zraku je švignil nož. Zaslišal se je udar, ko se je zapilil v desko. Maryse je stala ko kip in pela naprej. Zdaj se je zapilil nož na drugi strani, tesno ob rami pojočice Maryse.

Maryse je pela naprej in noži so se množili ob njenem telesu. Jaz sem sedel ko na trnju. Slepec meče nože v desko, pred katero stoji Maryse! Bog, če izgreši samo za pol palca! Ozrl sem se na Laynauda. Ta je zijaal v Maryse in se škodoželjno režal.

Ozrl sem se na Maryse. Bila je obdana krog in krog od nožev. Prav tedaj pa je stopila od deske in se vstopila prav tik Laynauda, še vedno pojoč svoje pesem. In tedaj je zažvižgal po zraku zadnji nož in zaslišal sem zamolklet udarec, ko se je zapilil v telo—Laynauda. Ta se je sedel na stolu, iz bele srjace se mu je vtila kri. Potem je omahnil in se zvalil po tleh.

Nekdo je zavpil. Stoli so zaropotali in potem so ljudje začeli kričati vse vprek. Prišla je policija. Moj tovariš se je javil za pričo, češ, da je videl vse, kaj se je zgodilo.

"Kaj misliš," sem ga vpra-

šal potem, "ali je Maryse nalašč stopila k Laynaudu in zraven pela, da je Raymond lahko usmeril nož v njiju sovražnika? Ali pa je mislila, da je Raymond že zmetal vse nože?"

"Ne vem in nočem vedeti. Na vsak način pa je Raymond sledil nje glasu."

"Kaj pa bova storila sedaj?"

"Pomagala jima bova. Jaz sem že dolgo čakal na to, da se zgodi tragedija in konec: ali za Laynauda, ali njiju. Sicer je pa Laynaud to zaslužil, pa naj bo že slučaj ali pa kaj drugega. Na policiji bova pa pričala, da je bil to zgolj le slučaj."

IZ DOMOVINE

—Tragična smrt slov. orožnika.—Na cesti iz Topole v Belosave v bližini Oplenca v Srbiji je zadel nenadna smrt vzornega slovenskega orožnika, podnarednika Petra Kovačeca. Ob 7. zvečer, ko se je vračal iz Topole na svojo postajo v Belosave, se je Kovačec srečal neoborožen z dvema ubeglim kaznjencema, ki sta nedavno pobegnila v družbi drugih kaznjencev iz zaporov okroglega sodišča v Kragujevacu ter se potem s karabinkami oborožena klatila po rajonu postaje Belosave. Ko sta zvečer zagledala na cesti koraka-jočega orožnika, sta sprožila vanj več strelav ter ga smrtno zadela. Kljub ranam je šel Kovačec po cesti še 2 kilometra naprej, da je dohitel kmečki voz, ki ga je pripeljal v Topolo. Iz tamošnje bolnišnice, kjer so mu nudili prvo pomoč, so ga takoj prepeljali v bano-vinsko bolnišnico v Kragujevac, kjer so zdravniki na ranjencu izvršili operacijo, ki je trajala pet ur. Kljub transfuziji krvi pa je ranjenec podlegel poškodbam. Pogreb se je izvršil v Kragujevacu. Udeležilo se ga je veliko ljudi, mnogo orožniških in vojaških častnikov. Na svežem grobu so padlemu Slovencu zapeli vojak—Slovenci iz Kragujevca pod vodstvom vojaškega duhovnika Antona Ronko. Kovačec je bil cenjen kot izvrsten orožnik. Služil je 12 let in ves čas v štabu dunavskega orož. polka v Novem Sadu. Šele pred 8 meseci je bil prestavljen v Belosave, kjer ga je zadela tragična smrt v najlepši moški dobi 32 let. Doma je bil iz ugledne Kovačeve rodbine v Vičancih pri Ptuj. Zapušča žalujoče starše, sestro in brata. Njegov brat Josip služi pri policijski straži v Mariboru.

—Že iz Kamnika se je opazilo, da se v planinah zbirajo težki oblaki, ki bodo v gorah povzročili hudo nevihto. Bliiskovito se je v Kamniku raznesla vest, da je strela ubila Janca Romšaka iz Studencev, očeta 6 članske rodbine. S svojimi 12 letnim sinom se je podal nabirati planinski mah in druga zelišča. Nenadoma se je močno stemnilo, vtila se je ploha in začelo je treskati. Hotel se umakniti najhujšemu, je rekel očie sinu, naj mu pomaga zadeti koš na ramena, kar je sin tudi storil. Ko pa je dvignil koš, se je nenadoma močno zablskalo in strela je na mestu ubila očeta, dočim je sina vrglo nekaj metrov v stran, kjer je nezavesten obležal. Zaradi hude plohe in viharja se je sin kmalu zavedel in ves omamljen in preplašen iskal svojega očeta, katerega je našel štiri korake od sebe, seveda vsega ožganega, ležečega na trebuhu in mrtvega. Le nogavice so še ostale cele. Zgorle je tudi koš, ki je ležal poleg njega. Sin, misleč kreniti proti domu, da obvesti svoje domače o nesreči, je v zmedeno-mač o nesreči, je v zmedeno-mači krenil po napačni poti in

prišel na Dol, kjer je po nalašču prišel skupaj z nekimi turistom, kateremu je ves preplašen pripovedoval o nesreči. S turistom sta skupaj krenila nazaj na planino, kjer sta našla žrtev strele in odredila vse potrebno, da spravijo očeta domov.

Poročajo tudi, da je istega popoldneva strela zažgala cerkev Stangrob, ki je gornjegrajska podružnica. Ta cerkev je bila zanimiva in bogata po svoji starinski notranjosti. V velikem oltarju je stal sv. Peter, v enem od stranskih oltarjev Marija Snežnica, v drugem pa sv. Martin. Cerkev je z vsemi zgodbami dragocenosti zgorela do tal.

Dobili smo tudi poročilo, da je na Gozdu pri Kamniku ubila strela posestniku Lovrencu Sušniku eno najlepših krav na njegovem pašniku.

—V Ljubljani je umrl Andrej Gogala, kamnoseški delovodja v pokoji.

DNEVNE VESTI

Governer toži radio oznanjevalca za \$100,000

Trenton, N. J., 9. julija. Governer Harold Hoffman od države New Jersey, je vložil na sodni tožbo proti radio oznanjevalcu Boake Carterju za \$100,000 odškodnine. Governer v svoji tožbeni trdi, da je radio oznanjevalec Carter pred več meseci komentiral o delovanju governerja v Hauptmannu slučaju, in da je s svojim oznanjevanjem globoko razžalil governerja in mu moralno silno škodoval. Radi dotičnega radio oznanjevanja je governer dobil mnogo groženj in nadalje trdi governer, da je njegova ponovna izvolitev postala onemogočena. Nadalje toži governer tudi radio družbe za odškodnino \$125,000. Kot poroča časopisje je ta tožba "obupni poskus" governerja, da opere svoj nastop v Hauptmannovi zadevi.

Schmeling velik propagator za Nemčijo

Berlin, 9. julija. Cenzura nemške nacijske vlade je odločila, da so filmske slike, ki kažejo rokoborbo med Schmelingom in zamorcem Louisom velikega propagandnega značaja za Nemčijo. Cenzura je odločila, da se smejo slike vseh povsod kazati in da so slike tudi davka proste. "Nemški narod je pokazal, da je v prvih vrstah sveta," se je izjavil načelnik cenzure.

Državni poslanec Bolton ustreljen v Chicagi

Chicago, 9. julija. Policija je dobila v avtomobilu na zapadni strani mesta nekega mrtvega moškega, v katerem so spoznali pozneje državnega poslanca Boltona. Ustreljen je bil v glavo.

Abesinija prosi zopet za večje posojilo

London, 8. julija. Abesinski poslanik v tem mestu je apeliral na angleški narod, da mu preskrbi posojilo v vrednosti \$10,000,000, da Abesinija lahko nadaljuje z vojno v zapadni Abesiniji, ki dosedaj še ni bila premagana od Italijanov. Abesinci predvsem rabijo dobro orožje.

Državni poslanec Bolton ustreljen v Chicagi

Chicago, 9. julija. Policija je dobila v avtomobilu na zapadni strani mesta nekega mrtvega moškega, v katerem so spoznali pozneje državnega poslanca Boltona. Ustreljen je bil v glavo.

Abesinija prosi zopet za večje posojilo

London, 8. julija. Abesinski poslanik v tem mestu je apeliral na angleški narod, da mu preskrbi posojilo v vrednosti \$10,000,000, da Abesinija lahko nadaljuje z vojno v zapadni Abesiniji, ki dosedaj še ni bila premagana od Italijanov. Abesinci predvsem rabijo dobro orožje.

Državni poslanec Bolton ustreljen v Chicagi

Chicago, 9. julija. Policija je dobila v avtomobilu na zapadni strani mesta nekega mrtvega moškega, v katerem so spoznali pozneje državnega poslanca Boltona. Ustreljen je bil v glavo.

Abesinija prosi zopet za večje posojilo

London, 8. julija. Abesinski poslanik v tem mestu je apeliral na angleški narod, da mu preskrbi posojilo v vrednosti \$10,000,000, da Abesinija lahko nadaljuje z vojno v zapadni Abesiniji, ki dosedaj še ni bila premagana od Italijanov. Abesinci predvsem rabijo dobro orožje.

Državni poslanec Bolton ustreljen v Chicagi

Chicago, 9. julija. Policija je dobila v avtomobilu na zapadni strani mesta nekega mrtvega moškega, v katerem so spoznali pozneje državnega poslanca Boltona. Ustreljen je bil v glavo.

Abesinija prosi zopet za večje posojilo

London, 8. julija. Abesinski poslanik v tem mestu je apeliral na angleški narod, da mu preskrbi posojilo v vrednosti \$10,000,000, da Abesinija lahko nadaljuje z vojno v zapadni Abesiniji, ki dosedaj še ni bila premagana od Italijanov. Abesinci predvsem rabijo dobro orožje.

Državni poslanec Bolton ustreljen v Chicagi

Chicago, 9. julija. Policija je dobila v avtomobilu na zapadni strani mesta nekega mrtvega moškega, v katerem so spoznali pozneje državnega poslanca Boltona. Ustreljen je bil v glavo.

ni mogoča pritožba v industrijskih sporih. Obsodila je delo kazencev, ako je tako delo namenjeno za javnost. Sprejela se je določba, da mora biti najmanjša plača zidarjev v državi Ohio \$1.25 na uro. Konvencija je tudi sklenila, da se ustanovi poseben fond, iz katerega se bo v bodoče podpiralo one članke zidarske unije, ki so brez dela. Izjavila se je tudi za 30-urno delo na teden.

Zagoneten slučaj

Včeraj je bil obsojen neki John Albert, 4323 Lorain Ave. na \$250 kazni in 10 dni zapore. Obsodbo je izrekel Common Pleas sodnik Day. Albert je bil navzoč pri neki sodnijski dražbi, ko je bilo licitirano neko posestvo, katerega lastnik je zaostal s plačili in obrestmi. Posestvo je bilo sodnijskim potom ocenjeno na \$6,300. In večji vredno ni bilo. Toda Albert je licitiral in prignal ceno na \$9,402. Torej bi moral on dobiti dotično posestvo. Toda ko so ga vprašali, da položi "aro," je izjavil, da nima nič denarja. To je seveda protipostavno, kajti Albert je s tem ogoljufal mnogo drugih ponudnikov. Večina licitatorjev, ki so bili navzoči pri javni prodaji, so bili člani "Small Home Owners Association," ki so nalašč dražili višje in višje, dasi niso bili v stanu plačati za posestvo. Sodnik Day je izjavil, da je to izkoriščanje javne varnosti in je obsodil Alberta, ki niti na obravnavo ni prišel. Njegov odvetnik se je pritožil.

Boljšje plače

Razvažalci ledu, premoga in vode so dobili te dni precej izboljšane plače. Dqbivali bodo znanaprej od 10 do 33 odstotkov višje plače.

MALI OGLASI

Delo bi rada dobila

deklet kot strežnica v restavrantu ali gostilni. Vprašajte na 6626 Bliss Ave.

Dobro in poceni

Ako želite lepe peteline, od 6 do 8 funtov težke, po 20c funt, se oglasite pri nas. Imamo tudi piščance za pohanje po 26c funt. Kokoši po 27c funt.

Pri nas dobite pristno mlado jagnjetino. Imamo tudi lepo zalogo doma soljenih in prekajenih šunk, dobre domače suhe klobase po 28c funt. Se prav vljudno priporočamo vsem gospodinjam.

Jack London:

ROMAN TREH SRC

— Senor Morgano, ta hip se preselite v peklo in zavzamete mesto, ki vam gre.

Toda Ignacio ni hotel čakati. Ustrelil je kar na slepo grečo in ker so se mu roke v pijanosti poštono tresle, je izgrešil za dobrih pet čevljev. Tisti hip se je zgrudil na tla, zadet od Henryjeve krogle. — Drugi so jo naglo odkurili na hodnik, odkoder so začeli besno obstreljevati celico.

Henry je hvalil usodo zato, da so bile stene k sreči debele in da mu torej razjarjena tolpa pijanih orožnikov na ta način ne bo mogla do živga. Zato je ostal v določenem kotičku v napetem pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Vsak hip je moral nastati v steni eksplozija.

In res je nastala. Okno s prilagajočo steno se je izpre-

lenilo v ogromno odprtino. Šibra je zadela Henryja v glavo in omamljen se je zgrudil na tla. Ko se je prah poleg in dim razkadi, so opazile Henryjeve motne oči Francis, ki je lezel skozi odprtino v celico. Komaj so Henryja potegnili iz celice, se je znova zavedel. — Opazil je, da zadržuje Enrico Solano s svojim mlajšim sinom s puško v roki množico radovednežev z ene, dočim jo zadržujeta Alvaro in Martinez z druge strani ulice.

Toda presenečeno prebivalstvo ni niti mislilo na to, da bi preprečilo pobeg iz jetnišnice. Ljudje so pasli samo radovednost. Vsi so se zavedali, da bi utegnili žrtvovati svoje življenje, če bi hoteli prijeti te oborožene divjake, ki so pri belem dnevu navali na jetnišnico. In množica se je spoštljivo umaknila bojeviti četki rodbine Solano in obeh Morganov.

— V najbližji ulici nas čakajo konji, — je dejal Francis Henryju, ko sta si krepko stisnila roke. — Pri konjih čaka Leoncie. Četrt ure galopa in že smo na obali, kjer nas čaka čoln.

— Čuj, dragi, pod oknom si žvižgal napev iste pesmi, ki si se je naučil od mene — se je nasmehnil Henry. — Zdelo se mi je, da slišim božanstveno melodijo. Španski psi so bili tako nestrpni, da niso hoteli čakati jutrišnjega dne. Nasrkali so se žganja in sklenili me odpraviti na oni svet že danes. Imenitno jih je speljal stari na led s tem žganjem. Stari krošnjar je prevrnil svoj voz tik pred vhodom v jetnišnico. In voz je bil poln žganja.

— Zato ker je lahko krošnjar celo blagorodni Narvaez sin Baltazarja de Jezusa y Cervallosa Narvaez, sin znamenitega vojskovodje, generala Narvaeza. In tudi krošnjar mora živeti, mar ni tako, dragi senor? — je ponovil Francis Henryju dobro znane besede.

Henry ga je začudeno pogledal. Prvi hip ni mogel razumeti, kaj naj pomenijo te čudne besede, toda takoj mu je prišlo na misel, da mora biti prizor z razbitim vozom in splašenim konjem v tesni zvezi z njegovo rešitvijo. Hvaležno je pogledal Francis, rekoč:

— Francis, nekaj me veseli, zelo veseli.

— In sicer? — je vprašal Francis, ko sta zavila v drugo ulico, kjer so ju čakali konji.

— Da ti nisem odrezal ušes na otoku Calfu, ko sem te vrge in ko si sam zahteval, naj ti jih odrežem.

VI.

Mariano Varcara e Hijos, poglavar mesta San Antonia, se je zleknil v naslanjač in si zvižgal v blaženem zadovoljstvu cigareto. Poglavar je pravočasno poskrbel, da bi stari sodnik ne dobil ves dan niti kapljice žganja. Njegova očetovska skrb je bila plačana s tem, da je sodišče po določenem načrtu brez obotavljanja izreklo smrtno obsodbo. Poglavar ni trpel nobenega odlaganja ali zavlačevanja. Šest plantažnih delavcev, ki so prisegli pri obravnavi proti Francisu Morgano, je brezobzirno kaznoval in jih poslal nazaj na plantaže v Santos. Da bi odslužili kazen, je bil podaljšani pogodbeni rok, ki je pomenil za ubogo delavsko rajo popolno robstvo. In tako je poglavar po končani obravnavi obogatel za 200 dobrih ame-

riških zlatih dolarjev. Smeje je pomislil, da so Američani iz Santosa vse časti vredni ljudje, ki se jih je treba držati. Prvič so razvijali domačo industrijo s svojimi plantacijami. Drugič — in to je bilo poglavito — so pa imeli neomejene zaloge denarja in za neznatne usluge španske administracije so plačevali naravnost gosposko.

Njegov obraz se je še bolj zjasnil, ko je vstopil v sobo Alvarez Torres.

— Čujte — je dejal slednji tiho in položil prst na usta. — Oba vrazja Morgana lahko zgrabimo naenkrat. Henry bo obešen jutri. Ne razumem, zakaj bi ne poslali Francis k pradedom že danes?

Poglavar je molčal in samo obrvi so se mu vprašujoče narmšile.

— Dal sem jim dober nasvet, naj navale z orožjem na jetnišnico. Rodbina Solano verjame njegovi laži in zdaj so sklenili delati roko v roki. Prepričan sem, da poskusijo še nočjo rešiti Henryja Morgana. Predno se ne stemni, ni pričakovati napada na jetnišnico. Vaša naloga je ukreniti vse potrebno, da bo Francis v boju ubit.

— Čemu in zakaj mora umreti? — je vprašal poglavar zamišljeno. — V mojem interesu je, da spravim na oni svet Henryja. Kar se pa tiče Francis, naj kar odpotuje nazaj v svoj ljubljani New York.

— Tudi njega moramo spraviti s sveta — in takoj vam pojasnim, zakaj. Kakor že veste iz prečitanih brzojavk, ki jih dobivam in pošiljam po državnem radiu...

— Kar sem zahteval kot glavni pogoj za dovoljenje, da smete vporabljati državni radio aparat, — ga je opozoril glavar.

— In kar mi ni dalo nikoli povoda, da bi se pritoževal — ga je pomiril Torres. — Torej, kot rečeno, vi veste, da so moje zveze z Reganom iz New Yorka strogo zaupne in izredno važne. Položil je roko na žep.

— Pravkar sem dobil novo brzojavko, ki zahteva, da držim tega Francisu tu še mesec dni — če pa bo zadržan za vedno, sem prepričan, da senor Regan ne bo protestiral. In čim prej dosežem ta cilj, tem večjo nagrado dobiva.

— Povedali mi pa le niste, koliko ste že dobili in koliko še dobite, — je pripomnil poglavar.

— To je privatna pogodba in poleg tega — nagrada nikakor ni tako velika, kakor bi utegnili misliti. Ta senor Regan je stiskač, velik stiskač. Vendar pa hočem nagrado poštono deliti z vami, če bo moja misija uspešna.

Poglavar je prikimal z glavo rekoč:

— Ali mislite, da dobite najmanj tisoč dolarjev?

— Upam. Nedvomno mi plača ta borzna svinja tisoč dolarjev, in če je usoda namenila Francisovim kostem večni mir tu v San Antoniu, je petsto dolarjev vaših.

— Kaj pa, če dobite tisočsto v zlatu? — je vprašal poglavar.

Torres se je zakrohotal, kakor da brije poglavar iz njega norec.

— Nagrada bo znašala vsekar več kot tisoč dolarjev, — je trdil poglavar svoje.

— Da, Regan utegne biti radodarnjši, — mu je pritrdil Torres, — morda mi da tisočpetsto, in polovica te vsote bo, kot rečeno, vaša.

— Nemudoma se napotim v jetnišnico, — je izjavil poglavar. — Lahko se zanesete name, senor Torres, kakor se zanašim jaz na vas. Pojdiva. Takoj odideva skupaj in na lastne oči se boste prepričali, kako imenitno past si je nastavljal Francis Morgan. Saj nisem še pozabil, kako je treba ravnati s puško. Poleg tega pa zapovem trem orožnikom meriti samo nanj. Ta ameriški pes hoče torej na-

valiti na našo jetnišnico, pravite? Pojdiva. Nemudoma se napotiva k jetnišnici.

Vstal je in vrge proč cigareto. Komaj pa sta prišla do vrat, se je pojavil na pragu razcapan zasopel in ves potan deček, ki je zgrabil poglavarja za rokav in zajecjal:

— Novice prinašam. Ali mi daste nagrado, da vam jih povem, blagorodni senor? Vso pot sem tekkel.

— Pošljem te v San Juan, da bodo psi glodali tvoje gnusne kosti, — je odgovoril poglavar.

Deček se je kar upognil pod to grožnjo, toda prazen želodec in želja, da bi zaslužil za vstopnico na predstoječo bikoborbo mu je vrnila pogum.

— Gotovo ne boste pozabili, da sem vam prinesel novice, senor. Vso pot sem tekkel tako, da mi je kar sapo zapiralo. Saj sami vidite, da govorim resnico. Povem vam novico, in vi ne boste pozabili, da sem tekkel jaz in da sem prvi prinesel to novico.

— Da, da, zverina, ne bom pozabil. Toda gorje ti, če si zapomnim predobro. Kakšne novice neki prinašaš. Morda niso vredne niti beliča. Če je tako, boš še bridko obžaloval, da si sploh kdaj videl solneče žarke. Muke v San Juanu, kjer bi glodali psi tvoje kosti, niso niti senca tega, kar si izmislim zate, če misliš britis iz mene norec.

— Jetnišnica! — je vzkliknil deček ves zasopel. — Novi yanki, tisti, ki so ga hoteli včeraj obesiti, je spustil steno jetnišnice v zrak. Bog se nas usmili! Luknja je tako velika, kakor vrata v katedrali. Drugi yanki, ki je takó podoben prvemu, tisti, ki bi ga morali obesiti jutri, je pobegnil skozi to luknjo. Prvi yanki ga je sam potegnil skozi prebito steno. Vse to sem videl na lastne oči, tekkel sem vso pot, da vam povem novico, in vi, dragi senor, gotovo ne pozabite te usluge.

Toda poglavar se je bil že obrnil k Torresu.

— Tako torej, če bo senor Regan radodaren kakor princ, bo izplačal omenjeno vsoto, pravite? Petkrat, desetkratni znesek moramo dobiti, zakaj yanki krši naše zakone in podira stene naših jetnišnic...

— Vsekakor ne kaže zaupati tem falotom. Morda so nalašč spravili na noge vse mesto, — je zamrmral Torres in se namrdnil. Če se še spominjate, sem vam povedal, da sem jim jaz svetoval, naj navale na jetnišnico.

— S senorom Reganom sta torej pripravljena povrniti stroške za popravilo stene? — je vprašal poglavar. Nekaj časa je molčal, nato pa nadaljeval: Ne smete me napačno razumeti. Saj ne verjamem, da se je to res zgodilo. To je nemogoče!

V sobo je planil orožnik Rafael s puško v roki. Glavo je imel vso okrvavljeno in komaj se je prerinil skozi množico radovednežev, ki so bili že napolnili sobo, da slišijo, kaj se je zgodilo.

— Uničeni smo! — To so bile prve Rafaelove besede. — Malo ne vsa jetnišnica je porušena. Dinamit! Sto funtov ga je bilo! Kaj pravim sto — tisoč! Junaško smo branili jetnišnico. S puško v roki sem omahnil in omedlel. Ko sem se zopet zavedel, sem pogledal okrog sebe. Vsi drugi — hrabri Petro, hrabri Ignacio, hrabri Augustino — vsi, prav vsi so ležali okrog mene... mrtvi!

Malo je manjkalo, da ni zbleknil: pijani. Toda njegov špansko-ameriški značaj je bil tak, da je povsem iskreno opisal katastrofo tako, kakor si jo je nalslikal njegova bujna fantazija. — Ležali so mrtvi. Morda so bili od strašne eksplozije samo omamljeni. Ne vem. Po vseh štirih sem začel plezati po hodniku. Celica, v kateri je bil zaprt na smrt obsojen yanki Morgan, je bila prazna. V steni je bila ogromna luknja. Zlezel

sem skozi njo na dvorišče in od tod na ulico. Tam se je zbrala ogromna množica radovednega občinstva. Toda Morgana ni bilo nikjer. Začel sem poizvedovati pri vseh, ki so ga videli. Napadalcu so imeli pripravljene konje in tako so pobegnili proti obali. Tam jih je čakal čoln. Francis Morgan je imel s seboj vrečo zlata. Ljudje so videli, kako jo je privezal k sedlu. Ogromna vreča je bila, vam pravim!

— A luknja? je vprašal poglavar. — Luknja v steni?

— Večja je kakor vreča, mnogo večja, — je odgovoril Rafael. — Pa tudi vreča je ogrom-

June Travis, filmska igralka kaže najnovejšo promenadno obleko.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebšćine
za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 1126

TREBUŠNE PASOVE IN
ELASTIČNE NOGAVICE
Imamo v polni zalogi. Pošiljamo
tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd. Cleveland, C.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica
6120 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 4814
CVETLICE ZA VSE NAMENE
Točna postrežba — zmerne cene.

Ice Cream — sladoled

Mi sami izdelujemo sladoled. Toplo se priporočamo za naročila v poljubni množini za piknike, svatbe in parties. Pripeljemo na dom. Za večja naročila posebno znižane cene.

Mandel Drug Store
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KEnmore 0031

Anton Žnidaršič

MLEKARNA
6302 Edna Ave. — HENDERSON 7963
Se priporoča

Zavarovalnina

VSEH VRST

Se priporočamo

HAFFNER'S

Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

na. Tako so mi pravili ljudje. In pobegnil je s to vrečo na sedlu.

— Moja jetnišnica! Moja jetnišnica! — je vzkliknil poglavar. Izpod plašča je potegnil bodalo tako, da je tvorilo z ročajem križ. — Prisegam pri vseh svetnikih, da se bom maščeval! Moja jetnišnica! Naše pravosodje! Naš zakon! Konje sem! Hitro privedite konje! Orožniki, konje!

Ves iz sebe je začel zmerjati Torresa, kakor da mu hoče slednji ugovarjati.

— Vrag vzemi vašega senora Regana! Zdaj imam svojega jetnika, ki ga moram ujeti in izročiti pravici. Rokavico so mi vrgli. Moja jetnišnica je porušena. Mojim zakonom, našim skupnim zakonom se rogajo! Konje, hitro konje! Osedlajte jih in pripravite se urno na pot! Hitro, požurite se!

Kapetan Trefethen, lastnik "Angelike," sin Indijanke iz plemena Maya in črnca z Jamaike, je hodil po ozkem kapi-tanskem mostiču svoje jadrnice in se oziral proti San Antoniu, ša solza se ne izsuši v globoki žalosti po Tebi, ljubljeni nezabni soprog ter dober in skrben oče. Bodi Ti večni mir v kraljestvu Vsemogočnega skupnega svidenja.

kori panamskim zakonom. Indijanska kri je hrepenela po nezaknitosti in trikratni nagradi. (Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

V BLAG SPOMIN

druge obletnice smrti našega nadvse ljubljenega soproga in očeta

FRANK SOMRAK

ki je preminul dne 10. julija leta 1934 v Clevelandu, O.

Že dve leti nam pekoča solza polzi po licu na Tvoj grob, kjer leže pri večnem počitku pokopane Tvoje kosti. Polet-tanskem mostiču svoje jadrnice in se oziral proti San Antoniu, ša solza se ne izsuši v globoki žalosti po Tebi, ljubljeni nezabni soprog ter dober in skrben oče. Bodi Ti večni mir v kraljestvu Vsemogočnega skupnega svidenja.

Ela Somrak in otroci.

Cleveland, O. 10. julija 1936

Julijska razprodaja

Na vsem letnem blagu, kar ga imam v trgovini, so cene za 10 do 30% znižane. 387 ženskih in deklinskih oblek, nekoliko zaprašene, bomo razprodali za manj kot polovično ceno.

Ženske letne obleke	Obleka za deklice
Cena \$2.85, sedaj \$2.39	Cena \$2.75, sedaj \$2.19
Cena \$2.25, sedaj \$1.89	Cena \$2.25, sedaj \$1.89
Cena \$1.95, sedaj \$1.69	Cena \$1.75, sedaj \$1.49
Cena \$1.65, sedaj \$1.29	Cena \$1.25, sedaj 97¢

Ženske pralne obleke po	Scilene obleke za deklice
39¢ 49¢ 59¢ 69¢ in 79¢	mere 1 do 6 87¢ 97¢ \$1.29 \$1.59 in \$1.79

Blago na jarde	Bela kotenina
Cena 50c, sedaj .... 39¢	Hope muslin
Cena 39c, sedaj .... 27¢	Cena 15c jard
Cena 29c, sedaj .... 21¢	Sedaj 10 jardov za 95¢
Cena 25c, sedaj .... 19¢	Samo 10 jardov vsakemu odjemalcu

Zastori	(Curtains)
Cena \$3.25, sedaj \$2.89	Cena \$2.50, sedaj \$2.29
Cena \$2.35, sedaj \$1.98	Cena \$1.95, sedaj \$1.39
Cena \$1.75, sedaj \$1.59	Cena \$1.25, sedaj 97¢

Blago za rjuhe, 2½ jarda široko, cena 59c, sedaj 45¢
Naš Blanket klub se še vedno nadaljuje; pridite zgodaj ter si izberite vašo zimsko odejo, katero lahko na jako male obroke izplačate do jeseni.

Se priporočam

JOS. STAMPFEL

6108 ST. CLAIR AVE.

KADAR SI HOČETE POSTREČI Z . . .

mehkimi pijačami

ne pozabite na

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

Prepričani ste lahko, da boste dobili najboljše, kar vaš rojak izdeluje že 27. leto.

Postrežem vam tudi lahko z izvrstnim pivom, kot Buckeye pivo, Union pivo in Gold Bond.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-19 St. Clair Ave. HENDERSON 4629

Najbolj glasen na demokratski narodni konvenciji v Philadelphiji je bil mladi Jimmy Farley, sin generalnega poštnega mojstra Zed. Neki delegat ga je zadel Jimmyja na rame in ga nosil po dvorani.